

Omzet per fte bepaalt rendement

Kosten arbeid en machines maakt geen verschil

Goed draaiende grondverzetbedrijven halen een bedrijfseconomische winst die boven de tien procent ligt. Daar staat tegenover dat het gemiddelde resultaat met 2,6 procent winst mager is. Waar komen de verschillen vandaan en hoe maak je de stap naar goede winsten?

Een manier om bedrijven vergelijkbaar te maken, is het kijken naar resultaten per werknemer. Daarmee worden bijvoorbeeld grote en kleine bedrijven vergelijkbaar. Wel is er een duidelijk verschil tussen typen bedrijven. Een gemiddeld cumelabedrijf behaalt per medewerker ruim € 150.000,- omzet en aan bruto marge realiseert hij een omzet van ruim € 105.000,-. De vraag is hoe de kengetallen zijn bij agrarische loonbedrijven, gemengde bedrijven en grondverzet- en cultuurtechnische bedrijven. Deze vraag beantwoorden we via een aantal artikelen die de komende maanden in Grondig verschijnen. In dit artikel gaan we in op de kengetallen per fulltime arbeidskracht van grondverzetbedrijven en cultuurtechnische bedrijven.

In de tabel is de winst- en verliesrekening weergegeven van grondverzetbedrijven met een gemiddeld, laag en hoog rendement. Hierbij zijn de bedragen per volwaardige arbeidskracht (fte) weergegeven. Ook is het percentage van de verschillende posten ten opzichte van de bruto marge weergegeven.

Bij een gemiddeld grondverzetbedrijf zijn, de ondernemers meegerekend, 14,8 fte werkzaam. Bedrijven met een laag rendement zijn gemiddeld genomen kleiner, 8,7 fte, terwijl bedrijven met een hoog rendement iets groter zijn; zij hebben 16,4 fte in dienst.

Kengetallen per fte

Door grondverzetbedrijven wordt gemiddeld een omzet behaald van € 147.385,- per fte. Wanneer we hier de inkoop hulp- en grondstoffen en het werk door derden van aftrekken, blijft een bruto marge over van € 96.304,- per fte. Dit is lager dan gemiddeld in de sector, wat komt door een lager aandeel machinekosten in het tarief.

De grootste kosten posten zijn uiteraard de arbeids- en machinekosten. De gemiddelde arbeidskosten bedragen € 47.302,- per fte, terwijl de machinekosten € 34.296,- per fte zijn. Deze machinekosten zijn ruim € 10.000,- per fte lager dan gemiddeld in de cumelasector.

Grondverzetbedrijven behalen gemiddeld een bedrijfseconomische winst van € 2568,- per volwaardige arbeidskracht. Dit komt neer op een rendement van 2,7 procent van de bruto marge, hoger dan gemiddeld in de sector (1,4 procent).

Hoog of laag rendement

Wat zijn de verschillen tussen bedrijven met een hoog en een laag rendement? Wanneer we de tabel bekijken, valt op dat bedrijven met een hoog rendement bijna € 35.000,- omzet meer halen dan een gemiddeld bedrijf. Ten opzichte van bedrijven met een laag rendement is dit verschil bijna € 50.000,- per fte. In bruto marge is het verschil veel kleiner. Dit laat zien dat bedrijven die goed draaien relatief meer bedrijven inhuren en ook extra inkomsten halen uit de handel in grond- en hulpstoffen. Uit de cijfers is niet af te leiden of dit komt doordat bedrijven zelf werk aannemen en dus door slim werken een beter resultaat halen. Uit CUMELA Kompas Analyse blijkt wel dat dit niet noodzakelijk is voor een goed resultaat. Er zijn in deze groep ook bedrijven met een hoog rendement waarbij het verschil tussen omzet en bruto marge beperkt is.

Wanneer we de bruto marge bekijken, zien we dat bedrijven met een hoog rendement een bruto marge behalen van ruim € 108.000,- per fte. Dit is bijna € 12.000,- per fte hoger dan gemiddeld en zelfs meer dan € 21.000,- per fte hoger dan de bedrijven met een laag rendement.

Kijken we naar de twee grootste kostenposten, de arbeids- en machinekosten, dan valt op dat deze vrijwel gelijk liggen. De arbeids- en machinekosten per fte liggen bij de bedrijven met een gemiddeld, laag of hoog rendement allemaal rond € 81.000,-. Het zit hem dus niet zozeer in de kosten, maar veel meer in de omzet per arbeidskracht. Een hoge bruto marge per fte zorgt voor een goed bedrijfsrendement. Bij bedrijven met een hoog rendement is dat gemiddeld 12,6 procent van de bruto marge. De bedrijven met een hoog rendement zijn gemiddeld genomen iets groter. Er blijken echter meerdere kleine bedrijven te zijn met een goed rendement. De grootte van een onderneming is dus niet bepalend voor het rendement.

Uitgangspunten

De gegevens zijn afkomstig uit de kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Het gaat om gegevens van bedrijven uit de jaarrekening 2015. Op moment van schrijven gaat het om totaal 375 bedrijven, waarvan 158 grondverzet- en cultuurtechnische bedrijven. Meedoen aan de kengetallenvergelijking kan door een e-mail te sturen naar kengetallen@cumela.nl.

Winst- en verliesrekening van grondverzetbedrijven met een gemiddeld, laag en hoog rendement, uitgedrukt in euro's per fte en in percentage van de bruto marge.

	Gemiddeld		Laag		Hoog	
OMZET	147.385	153,0%	132.858	153,0%	182.209	168,5%
INKOOP HULPSTOFFEN	29.189	30,3%	25.268	29,1%	47.179	43,6%
WERK DERDEN	21.892	22,7%	20.736	23,9%	26.913	24,9%
BRUTO MARGE	96.304	100,0%	86.854	100,0%	108.117	100,0%
Arbeidskosten	47.302	49,1%	46.526	53,6%	47.542	44,0%
Machinekosten						
Afschrijving	10.533	10,9%	11.868	13,7%	10.634	9,8%
Reparatie	8.839	9,2%	8.689	10,0%	8.815	8,2%
Brandstof	10.248	10,6%	9.705	11,2%	9.732	9,0%
Verzekering	2.601	2,7%	2.970	3,4%	2.417	2,2%
Huur	1.675	1,7%	1.671	1,9%	1.212	1,1%
Overige kosten	402	0,4%	539	0,6%	482	0,4%
Totaal	34.296	35,6%	35.443	40,8%	33.291	30,8%
Totale arbeids- en machinekosten	81.599	84,7%	81.969	94,4%	80.833	74,8%
Huisvestingskosten	3.100	3,2%	3.272	3,8%	4.165	3,9%
Algemene kosten	4.516	4,7%	5.830	6,7%	4.616	4,3%
Rentekosten	4.522	4,7%	5.224	6,0%	4.911	4,5%
Resultaat	2.568	2,7%	-9.441	-10,9%	13.593	12,6%
Aantal fte	14,8		8,7		16,4	

Advies

De vraag nu is wat u er aan kunt doen om de bruto marge per fte te verhogen. André de Swart en Ad Karelse, adviseur bedrijfskundige zaken binnen CUMELA Advies, hebben hier voor wel een aantal tips. "Het begint natuurlijk met een goed tarief of een aangenomen werk met voldoende marge", stelt Karelse vast, ook al lijkt dat een dooddoener. "Maar", rekt hij voor, "wanneer een medewerker op jaarbasis 1500 factureerbare uren heeft, scheelt een € 2,- hoger uurtarief € 3000,- op jaarbasis. Voor een gemiddeld grondverzetbedrijf met vijftien arbeidskrachten gaat het dan al om € 45.000,- per jaar."

Een andere heel belangrijke factor is volgens de specialisten de realisatie van voldoende factureerbare uren op een dag. Wanneer een werknemer acht uur op een dag aan het werk is, dan heb je liefst ook acht factuurbare uren. André de Swart geeft een voorbeeld. "Stel, een werknemer schrijft elke dag een kwartier te weinig op naam van de klant. Dan is dat bij een achturige werkdag ruim drie procent. De gemiddelde bruto marge van een grondverzetbedrijf is € 96.000,-. Hier drie procent van is € 3000,- op jaarbasis. Voor een bedrijf met vijftien arbeidskrachten gaat het om € 45.000,- per jaar. Dit zijn forse bedragen. Neem je die twee zaken samen, dan heb je per fte al € 6000,- te pakken. Dat is de helft van het verschil tussen gemiddeld en hoog renderende bedrijven."

"Wat we ook zien", benadrukt Karelse, "is dat in de aannemerij bedrijven die goed presteren niet alleen scherp zijn in het voor een juiste prijs aannemen, maar ook sturen op het goed en efficiënt uitvoeren van het werk met weinig faalkosten. Deze bedrijven zijn ook scherp op het vaststellen van welke werkzaamheden binnen de aannemingsom vallen en welke als meerwerk gelden. Juist daarmee zorg je voor meer betaalde uren."

Ook € 10.000,- meer rendement?

Wilt u weten waar u staat met uw onderneming en wat in uw organisatie de mogelijkheden zijn om het rendement verder te verbeteren? Ga dan in gesprek met één van de adviseurs bedrijfskundige zaken. Zij kunnen u laten zien dat er soms meer mogelijk is dan u had gedacht.

Ad Karelse   akarelse@cumela.nl of 06-52867239
 André de Swart   adswart@cumela.nl of 06-29066008
 Dieuwer Heins   dheins@cumela.nl of 06-25044413

De adviseurs van Bedrijf, Strategie en Certificering hebben een overzicht gemaakt van een aantal tips ter verbetering van de bruto marge per fte. Heeft u interesse in het overzicht, stuur dan een e-mail naar kengetallen@cumela.nl. We zorgen er dan voor dat u het overzicht zo snel mogelijk ontvangt.

Bruto marge per fte bepalend

De belangrijkste conclusie die we uit dit verhaal kunnen trekken is dat het realiseren van een goede bruto marge per fte bepalend is voor een goed rendement van een bedrijf. De grootte van een onderneming en het wel of niet actief zijn in de aannemerij en de handel speelt een rol, maar is van minder groot belang. Het gaat er om veel betaalde uren tegen een goed tarief te realiseren. Bij een bruto marge van meer dan € 108.000,- per fte en arbeids- en machinekosten van € 81.000,- per fte heeft u als grondverzetbedrijf een voortreffelijk rendement van € 13.500,- per werknemer!

TEKST: Dieuwer Heins, adviseur bedrijfskundige zaken

